GEMEENTEBELEID, HOE WERKT DAT?

Wat is beleid?
Alle plannen die de overheid maakt om (nieuwe) doelen te behalen voor de samenleving

Wie speelt een rol?

inwoners · de gemeente-raad · college van burgemeester en wethouders · ambtenaren die beleid voorbereiden en uitvoeren · organisaties en instellingen · wijkraad

En wat doen zij?

inwoners

kiezen

de gemeente-raad = bestaat uit politieke partijen

de meerderheid daarvan vormt samen de coalitie *maakt een programma voor de komende 4 jaar*

(= samenwerkende partijen)

de overige partijen vormen samen de oppositie *kijkt kritisch mee en kan voorstellen doen*

vaardigt wethouders af

het college van burgemeester en wethouders ⟷ *stemmen met elkaar af* ⟷ ambtenaren die beleid voorbereiden en uitvoeren

info

De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan van de gemeente. De raad bestaat uit mensen van verschillende politieke partijen. Raadslid zijn is meestal een bijbaan.

Dit doet de gemeenteraad:
- 4 jaar lang de inwoners van een gemeente vertegenwoordigen
- in hoofdlijnen het beleid bepalen
- besluiten nemen over voorstellen van het 'college van B & W'
- controleren of het college de besluiten goed uitvoert
- bepalen hoeveel geld waaraan wordt uitgegeven

Programma
Standpunten:
- we willen dit gaan doen met dat budget
- en dit
- en dit
- en dit

info

Ook wel 'dagelijks bestuur' genoemd. In het 'college van B & W' heeft iedereen een eigen portefeuille (= takenpakket) met beleidsonderwerpen, zoals onderwijs, wonen of jongerenbeleid. De burgemeester wordt apart benoemd.

Hoe kun je beleid beïnvloeden?

informele manieren:

samen de media opzoeken

Breng mensen bij elkaar om samen jullie ideeën onder de aandacht te brengen bij lokale politici, bijvoorbeeld:
- door de media op te zoeken, zoals Twitter of de (wijk)krant
- door een gemeenteraadslid uit te nodigen voor een gesprek (= lobbyen)

een maatschappelijk initiatief starten

Heb je ideeën over hoe je iets kan betekenen voor de samenleving? Je kan een maatschappelijk initiatief opzetten en een netwerk opbouwen met beleidsmakers en politici. Kijk op doedemocratie.net voor meer info.

formele manieren:

burgerinitiatieven

Als inwoner kun je een burgerinitiatief indienen. Zo krijg je onderwerpen, plannen of voorstellen direct op de agenda van de gemeenteraad. Dat kan bijvoorbeeld:
- via een wijkraad
- zelfstandig, door handtekeningen op te halen

inwoners ⟷ wijkraad

doen?

De inhoud van het voorstel moet nieuw zijn en over iets in jouw gemeente gaan, niet over landelijk geregelde thema's. Voor burgerinitiatieven gelden verschillende regels per gemeente, zoals je minimale leeftijd (vaak 14 of 16 jaar) of het aantal handtekeningen. Google daarvoor even op 'burgerinitiatief' + <jouw gemeente>.

inspraak tijdens de raadsvergadering

In de meeste gemeenten mogen inwoners aan het begin van elke raadsvergadering spreken om hun mening te laten horen.

deelnemen aan een adviesraad of -commissie

Inwoners kunnen solliciteren naar een plek in een adviesraad of -commissie, zoals die van jeugd of cultuur. Deze raad of commissie kan op elk moment, gevraagd en ongevraagd, advies geven aan het college van B & W over gemeentelijk beleid en de uitvoering daarvan.

inwoners · college van B & W

lid worden van een politieke partij

Iedereen kan lid worden van een politieke partij. Als lid kan je meepraten over standpunten of helpen met bijvoorbeeld campagne voeren.

Hoe komt beleid tot stand?

AGENDEREN

elke politieke partij in de gemeenteraad heeft een eigen programma met plannen voor de gemeente

niet tevreden? dan gaat het op de agenda

de gemeenteraad *en* het college van burgemeester en wethouders

besluiten samen welke plannen op de agenda komen

agenda
- dit gaan we bespreken
- en dit
- en dit

ambtenaren die beleid voorbereiden en uitvoeren *verzamelen informatie met de doelgroepen voor wie het plan bedoeld is, zoals:*

inwoners · wijkraad · organisaties

via bijvoorbeeld:

digitale peiling · Open uitnodiging om mee te denken

ONTWIKKELEN

resultaat wordt gebruikt door

het college van burgemeester en wethouders *doet een voorstel aan* de gemeenteraad

*voorstel**
dit kan het voorstel van het college van B en W zijn, maar ook een voorstel van gemeenteraads-leden zelf

raads-vergadering *voorstel** *goedkeuren, aanpassen of afwijzen*

de gemeenteraad *bepaalt hoeveel geld er naar een plan gaat*

ambtenaren en/of organisaties *voeren de plannen uit*

en koppelen tussentijds terug met de doelgroepen voor wie het beleid bedoeld is, zoals:

inwoners · wijkraad · organisaties

EVALUEREN

het college van burgemeester en wethouders *geeft advies aan* de adviesraad

BESLUITEN + UITVOEREN

invloed!
Door te stemmen tijdens de gemeenteraadsverkiezingen. Hoe meer stemmen een politieke partij krijgt, hoe groter de kans dat onderdelen van hun partijprograma uitgevoerd worden.

invloed!
Als een inwoner een van de acties hierboven onderneemt, of als er bijvoorbeeld een incident is, kan dat punt op de agenda van de gemeenteraad komen.

invloed!
Meedoen aan beleidsontwikkeling heet burgerparticipatie.

invloed!
Zoek elkaar op als je niet tevreden bent over de geboden dienst en laat je horen.

invloed!

Ontworpen door Lisa Hu - www.lisahu.nl
met Kennisland - www.kl.nl
in het kader van het project JongLAB - www.medium.com/jonglab-nijmegen
Deze infographic is in Nijmegen tot stand gekomen met input en/of feedback van o.a. een beleidsmaker, een wethouder, jongeren, jongerenwerkers en een wijkmanager

Iconen van www.thenounproject.com CC BY 3.0 US: 'Communication' door Wilson Joseph, 'Mayor' door Laurent Patain, 'People' door Benjamin Hanbey, 'Businessmen' door Carlos Diaz, 'Team' door Stephen Bonergeaser, Handshake door DEADTYPE

Deze poster is gelicenseerd onder een Creative Commons Naamsvermelding-licentie (CC BY 4.0)